

ETERA ON VARAKAS JA TEHOKAS YHTIÖ

Eläkevakuutusyhtiö Eteran taloudellinen tila on hyvä, toisin kuin julkisuudessa viime viikolla väitettiin. Sijoitustuotoiltaan Etera sijoittuu kolmen parhaan eläkeyhtiön joukkoon. Vaikka sillä on vakuutettavanaan lyhyet ja pirstaleiset työsuhteet, vakuuttaminen sujuu lähes reaaliajassa.

"Etera on eläkeyhtiöistä varakkaimpia, eikä tarvitse tukea. Kun eläkelaitokset kilpailevat avoimilla markkinoilla työeläkelakien yhdistämisen jälkeen vuonna 2007, Eteralla pitää olla samanlaiset lähtökohdat kilpailla kuin muillakin yhtiöillä. Vakuutuskanta on ollut aina altis työkyvyttömyydelle, ja tosiasia on, että se on nostanut LEL-vakuutusmaksua", toimitusjohtaja Lauri Koivusalo painotti.

Eläkevakuutusyhtiö Etera aloitti toimintansa vuonna 2003, kun rakennus-, metsä-, maatalous- ja satama-alan työeläkevakuuttaja LEL Työeläkekassa yhtiöitettiin. Heinäkuussa 2004 esiintyvien taiteilijoiden ja eräiden erityisryhmien eläkekassa fuusioitiin Eteraan. Etera siirtyy avoimille markkinoille uuden työeläkelain TyEL:n voimaantultua 2007.

- Työeläkelakien yhdistämisellä pyritään selkeyttämään yksityisen sektorin työntekijöiden vakuuttamista
- TEL, LEL ja TaEL kumotaan, kun uusi työntekijän työeläkelaki TyEL tulee voimaan vuoden 2007 alusta
- TyEL:n voimaan tultua vakuutuksenottajat voivat ottaa työeläkevakuutuksensa mistä tahansa eläkeyhtiöstä
- Vuodesta 1962 LEL-alat on vakuuttanut yksinomaan Etera (aiemmin LEL Työeläkekassa). Etera hoitaa edelleen LEL- ja myös TaEL-alojen vakuuttamista vuoden 2006 loppuun asti ainoana yhtiönä ja TEL-yhtiöt TEL- ja YEL-vakuutusta.

LEL syntyi TEL:n rinnakkaislaiksi vuonna 1962

Kun työeläkejärjestelmää vuonna 1961 Suomeen perustettiin, lyhyiden työsuhteiden työalat, kuten rakennus- ja metsäala olivat jäämässä kokonaan eläketurvan ulkopuolelle. Sitten vauhdilla luotiin TEL:n rinnalle lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelaki LEL. Pysyväisluontoiset työsuhteet vakuutettiin TEL:ssa, ja lyhyet työsuhteet neljältä alalta LEL:ssa.

"Toimialat jaettiin eri lakien piiriin jo vuonna 1962. Silloin neljää raskaan työn alaa varten perustettiin oma työeläkelaki ja työeläkelaitos. 1960-luvun puolivälissä nähtiin, että työkyvyttömyys oli erittäin yleistä LEL-töissä. Vakuutusmaksu on tämän vuoksi on ollut määriteltävä 1 – 2 prosenttiyksikköä korkeammaksi", Koivusalo kertoi.

Riski menettää työkykynsä ennenaikaisesti on LEL-alojen työntekijöillä kaksinkertainen ja miehillä jopa 2,3 -kertainen TEL-aloihin nähden. Toisaalta LEL-vakuutusmaksun eroa TEL-maksuun nähden kaventaa toimialojen raskaudesta ja miesvaltaisuudesta (91 % miehiä) johtuva TEL-aloja korkeampi kuolleisuus. Sen alentava vaikutus vakuutusmaksuun on ollut noin 0,5 prosenttiyksikköä.

Julkisuudessa käydystä keskustelusta voi toimitusjohtaja Koivusalon mukaan vetää johtopäätöksen, että rakentajien, metsätyöntekijöiden, satamatyöntekijöiden ja maatalous- ja puutarha-alan työntekijöiden eläketurva hoidettaisiin nykyistä paremmin TEL-yhtiöissä.

"Kun sanotaan, että Eteraa pidetään yllä keinotekoisesti, väitetään samalla, että TEL-yhtiöt hoitaisivat eläketurvan Eteraa halvemmalla. Työkyvyttömyys maksaa yhtä paljon,

vakuutettiin LEL-työt missä yhtiössä tahansa. Myös rakennusalan työntekijät ja yleensä lyhyitä töitä tekevät työntekijät tarvitsevat eläkkeensä siinä missä muutkin”, Koivusalo sanoi.

”On kummallista, että näiden alojen eläketurvaa hoitavaa työeläkeyhtiötä moititaan huonosta hoidosta ja yhteiskunnan tukeen turvautumisen tarpeesta, vaikka Eteran talous on kunnossa. Yhteiskunta ei osallistu työeläketurvan rahoittamiseen meillä, eikä muuallakaan, vaan sen maksavat työnantajat ja työntekijät yhteisvastuullisesti. Kaikkien työeläkeyhtiöiden tulot kerätään samalla tavalla: lakisääteisinä maksuina.”

Työeläkejärjestelmä takaa etuuksien maksun

Suomen työeläkejärjestelmä on etuusperusteinen järjestelmä, jossa laki määrittelee eläke-etuuden suuruuden, eläkkeen saamisen ehdot ja kustannusten jaon. Työeläkejärjestelmä on osittain yhteisvastuullinen, mikä tarkoittaa sitä, että 75 % eläkkeistä kustannetaan yhteisesti kerätyistä varoista tasaamalla ne eläkelaitosten kesken. Sosiaali- ja terveysministeriön on lain mukaan vahvistettava maksun taso ajatellen ensisijaisesti, että maksut riittävät turvaamaan eläkkeet.

Koska kyse on lakisääteisestä eläkevakuutuksesta, vakuutuksenottajan on voitava ottaa työntekijöilleen eläkevakuutus samanlaisin vakuutusmaksuperustein mistä tahansa työeläkeyhtiöstä.

TyEL edellyttää vakuutusmaksuun uutta määrittelyä

Eteraa perustettaessa tiedettiin hyvin, ettei aiempi vakuutusmaksun määräytymismekanismi toimi uuden työeläkelain aikana. ”Kyse on nyt uuden maksumekanismin hakemisesta, ei sen ihmeellisemmästä asiasta”, totesi Eteran aktuaarijohtaja Pentti Tervola.

Nykyisin voimassa olevassa työeläkejärjestelmässä TEL-vakuutusmaksu on määritelty erikseen samoin kuin LEL-maksu ja TaEL-maksutkin. Uusi tilanne edellyttää, että vakuutusmaksun määrittelyjärjestelmää on joiltakin osin korjattava.

”Ministeriö ei voi vahvistaa millekään eläkeyhtiöille eri vakuutusmaksua lakisääteisestä ja samansisältöisestä työeläkevakuutuksesta. Yhtiöiden on laadittava yhdessä ehdotus vakuutusmaksusta sosiaali- ja terveysministeriön vahvistettavaksi”, Tervola sanoi.

”LEL-alojen korkea työkyvyttömyysmeno ei ole tullut yllätyksenä työeläkejärjestelmän kehittäjille. Taustalla saattaa olla uudelleen se ajatus, että halutaan jakaa Eteran vakuutuskanta nykyisille TEL-yhtiöille”, Koivusalo totesi.

Etera valmistautuu kilpailuun kehittämällä tietojärjestelmiään ja asiakastoimintaansa. ”Eläkeyhtiöiden mahdollisuudet kilpailla ovat kovin rajalliset. Eläkkeet ja kuntoutusetuudet ovat samat. Vakuutusmaksu on sama kaikilla. Kilpailua käydään palvelulla ja asiakassuhteiden hoidolla sekä asiakashyvityksillä, joihin sijoitustoiminnassa menestyneet yhtiöt voivat käyttää osan sijoitustensa tuotosta.”

Eteran sijoitustuotot ovat kärkeästä ja hyvä vakavaraisuus antaa mahdollisuuden riskipitoisempiinkin sijoituksiin.

Eteran arvioidaan saavan vuonna 2004 vakuutusmaksutuloa 613 miljoonaa euroa. Alojen palkkasumma on voimakkaassa kasvussa. Eteran sijoitustuotto käyvin arvoin oli alkuvuonna 3,3 % ja 7 % vuonna 2003. Sijoituksia oli yhteensä 4 350 miljoonaa euroa. Vuonna 2004 Etera maksaa eläkkeitä 780 miljoonaa euroa 157 000 henkilölle. Eteralla on vakuutettuja työntekijöitä yhteensä 260 000.